

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

24 грудня 2019 року

м. Київ

№ 154

Про затвердження Змін до Правил з організації захисту приміщень небанківських установ в Україні

Відповідно до статей 7, 15, 33 та 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою забезпечення небанківськими фінансовими установами, операторами поштового зв’язку, що отримали ліцензію Національного банку України на здійснення валютних операцій або генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій, яка не втратила чинності після введення в дію Закону України “Про валюту і валютні операції”, у частині здійснення валютних операцій, що передбачають використання готівки в національній валюті та/або іноземних валютах, захисту здоров’я та життя своїх працівників, умов схоронності цінностей Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести зміни до Правил з організації захисту приміщень небанківських установ в Україні, затверджених постановою Правління Національного банку України від 06 жовтня 2017 року № 100 (зі змінами), виклавши їх у новій редакції, що додається.

2. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Сергія Холода.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Яків СМОЛІЙ

Інд. 50

Правила з організації захисту приміщень
небанківських установ в Україні

I. Загальні положення

1. Ці Правила встановлюють вимоги до захисту приміщень небанківських фінансових установ, операторів поштового зв'язку, що отримали ліцензію Національного банку України на здійснення валютних операцій або генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій, яка не втратила чинність після введення в дію Закону України “Про валюту і валютні операції”, у частині здійснення валютних операцій, що передбачають використання готівки в національній валюті та/або іноземних валютах, та їх структурних підрозділів, розташованих на території України (далі – НУ). Захист приміщень НУ забезпечується технічним станом та організацією охорони цих приміщень.

2. У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:

1) автоматизована АТМ-система – АТМ-система, що забезпечує видачу цінностей, замовлених клієнтом, і передавання їх працівником НУ від АТМ-системи до клієнта та у зворотному напрямку, а також забезпечує доступ працівника НУ тільки до цінностей, які він передає клієнтові та/або приймає від нього, та виключає доступ до цінностей, які зберігаються в АТМ-системі;

2) автоматична АТМ-система – АТМ-система, що забезпечує вкладання і приймання клієнтом цінностей самостійно без участі працівника НУ та/або в разі підтвердження працівником НУ дозволу на проведення клієнтом операцій з цінностями, а також виключає доступ працівника НУ до цінностей;

3) АТМ-сейф – сейф, що входить до складу АТМ-системи, у якому зберігаються цінності, прийняті або призначені для видачі, технічний стан якого підтверджується сертифікатом відповідності вимогам Національного стандарту України ДСТУ EN 1143-1:2014 “Засоби безпечного зберігання. Вимоги, класифікація та методи випробування на тривкість щодо зламування. Частина 1: Сховища, двері сховищ, сейфи та АТМ-сейфи”, затвердженого

наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 30 грудня 2014 року № 1494 (далі – ДСТУ EN 1143-1);

4) АТМ-система – автоматична, автоматизована або напівавтоматизована касова машина, пристрій для зберігання та автоматичної або автоматизованої, або напівавтоматизованої видачі чи приймання цінностей;

5) власна служба охорони – підрозділ НУ, на який покладено функції з фізичної охорони НУ, штат якого затверджується керівником НУ;

6) двері сховища – двері із замком (замками), ригельним механізмом і рамою спеціальної конструкції, призначені для забезпечення доступу до сховища, технічний стан яких підтверджується сертифікатом відповідності вимогам ДСТУ EN 1143-1;

7) конструктивні елементи – елементи відгороджувальних конструкцій, технічний стан яких підтверджується сертифікатами відповідності вимогам національних стандартів України ДСТУ 4546:2006 “Скло в будівництві. Захисне скління. Випробування та класифікація за кулетривкістю”, затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 06 квітня 2006 року № 107 (далі – ДСТУ 4546) та ДСТУ 4547:2006 “Вікна, двері та жалюзі. Кулетривкість. Вимоги та класифікація”, затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 06 квітня 2006 року № 107 (далі – ДСТУ 4547);

8) напівавтоматизована АТМ-система – АТМ-система, що забезпечує видачу цінностей, замовлених клієнтом, і передавання їх працівником НУ від АТМ-системи до клієнта та у зворотному напрямку, а також забезпечує доступ працівника НУ як до цінностей, що передаються, так і до цінностей, що зберігаються в АТМ-системі;

9) передсховище – приміщення з обмеженим доступом, що безпосередньо межує зі сховищем (у якому встановлено сейф, що використовується як сховище) і унеможливорює спостереження за порядком відчинення та зачинення дверей сховища (сейфа, що використовується як сховище);

10) приміщення, у яких здійснюються операції із цінностями, – поєднані між собою приміщення НУ, ізольовані від інших приміщень НУ і в яких здійснюються операції із цінностями;

11) робоче місце касира – місце працівника НУ, на якому здійснюються операції із цінностями, облаштоване відповідно до вимог цих Правил;

12) сейф – механічне захисне устаткування, технічний стан якого підтверджується сертифікатом відповідності ДСТУ EN 1143-1;

13) сертифікат відповідності – сертифікат, який підтверджує відповідність продукції установленим вимогам конкретного стандарту, оформлений і виданий відповідно до Законів України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”, “Про акредитацію органів з оцінки відповідності”;

14) суб’єкт охорони – підрозділ Міністерства внутрішніх справ України чи іншого органу державної влади або суб’єкт господарювання будь-якої форми власності, створений та зареєстрований на території України, що здійснює охоронну діяльність на підставі отриманої в установленому порядку ліцензії;

15) сховище – приміщення для зберігання цінностей, технічний стан якого підтверджується сертифікатом відповідності ДСТУ EN 1143-1;

16) цінності – готівкові кошти в національній та іноземних валютах.

Інші терміни, що вживаються в цих Правилах, вживаються в значеннях, наведених у законах України, нормативно-правових актах із питань засобів охоронного призначення та засобів безпечного зберігання, Національних стандартах України та інших нормативно-правових актах Національного банку України.

3. НУ зобов’язана розробити і затвердити розпорядчим документом внутрішнє положення про організацію охорони і технічний стан приміщень, яке має визначати:

1) організацію охорони приміщень НУ;

2) технічний стан приміщень НУ;

3) обладнання приміщень НУ системами тривожної сигналізації (у тому числі системи охоронної сигналізації, автоматизованої системи тривожної сигналізації, ручної системи тривожної сигналізації, які є складовими частинами системи тривожної сигналізації);

4) обладнання приміщень НУ системою відеоспостереження та місця їх встановлення;

5) перелік приміщень НУ (у тому числі приміщень, у яких здійснюються операції із цінностями) та їх обладнання залежно від виду операцій, що здійснюються НУ;

6) максимальні (граничні) обсяги цінностей на кожному робочому місці касира НУ;

7) облаштування робочого місця касира НУ;

8) обладнання сховища та/або сейфу, що використовується як сховище, сповіщувачами охоронної сигналізації;

9) обладнання приміщень НУ (у тому числі приміщень, у яких здійснюються операції із цінностями) сповіщувачами ручної системи тривожної сигналізації;

10) інші заходи, що за рішенням керівника НУ або уповноваженої ним особи сприятимуть створенню безпечних умов роботи на робочому місці касира;

11) дії працівників НУ в разі скоєння протиправних дій, а також спрацювання системи тривожної сигналізації.

4. НУ має право встановлювати додаткові вимоги до технічного стану приміщень НУ, системи тривожної сигналізації, якими обладнуються ці приміщення, та фізичної охорони НУ.

5. НУ зобов'язана забезпечити дотримання вимог цих Правил та внутрішнього положення про організацію охорони і технічний стан приміщень, розробленого НУ відповідно до пункту 3 розділу I цих Правил.

II. Вимоги до організації охорони та обладнання приміщень НУ системою тривожної сигналізації

6. НУ зобов'язана визначити організацію охорони приміщень НУ залежно від:

1) максимальних (граничних) обсягів цінностей;

2) місця розташування приміщень НУ;

3) строку зберігання цінностей;

4) чинників, що впливають на безпеку працівників НУ, які здійснюють операції з цінностями.

7. НУ має право для охорони приміщень залучати власну службу охорони та/або суб'єкта охорони. НУ у разі залучення суб'єкта охорони зобов'язана укласти відповідний договір із суб'єктом охорони.

8. НУ зобов'язана в разі збільшення максимальних (граничних) обсягів цінностей уживати додаткових заходів щодо посилення охорони, технічного стану приміщень НУ, інших заходів за умови виконання вимог цих Правил для протидії злочинним посяганням.

III. Вимоги до приміщень, у яких здійснюються операції із цінностями

9. До приміщень, у яких здійснюються операції із цінностями, належать:

- 1) приміщення сховища;
- 2) приміщення передсховища;
- 3) приміщення, у якому розташовані робочі місця касирів;
- 4) приміщення для перерахування цінностей.

10. НУ зобов'язана визначити перелік приміщень, у яких здійснюються операції із цінностями, залежно від специфіки роботи з метою створення безпечних умов роботи для працівників НУ, що здійснюють операції з цінностями.

11. НУ зобов'язана виключити можливість несанкціонованого доступу до приміщень, у яких здійснюються операції із цінностями.

12. НУ зобов'язана обрати один з таких видів облаштування робочого місця касира:

- 1) робоче місце касира без застосування конструктивних елементів та АТМ-систем;
- 2) робоче місце касира, обладнане напівавтоматизованою АТМ-системою;
- 3) робоче місце касира, обладнане автоматизованою АТМ-системою;
- 4) робоче місце касира, обладнане конструктивними елементами відгороджувальних конструкцій.

13. НУ зобов'язана визначати вид облаштування робочого місця касира, визначеного пунктом 12 розділу III цих Правил з урахуванням:

1) максимальних (граничних) обсягів цінностей, визначених НУ відповідно до підпункту б пункту 3 розділу I цих Правил;

2) місця розташування;

3) характер проведення операцій;

4) чинників, що впливають на безпеку працівників НУ, які здійснюють операції з цінностями.

IV. Вимоги до сховища

14. НУ має право зберігати цінності в сховищі та/або сейфі, що використовується як сховище та/або в АТМ-сейфі, та самостійно обрати їх клас опору згідно з ДСТУ EN 1143-1.

15. НУ зобов'язана забезпечити вхід (доступ) до сховища (сейфа, що використовується як сховище) з передсховища.

16. НУ має право самостійно обрати клас опору АТМ-сейфа, необхідність застосування та тип прихованих пасток (хімічні, сльозогінної дії тощо) для обладнання автоматичних АТМ-систем і організацію охорони автоматичних АТМ-систем залежно від місця їх встановлення, обсягів цінностей, що можуть у ньому зберігатися.

Директор Департаменту грошового обігу

Віктор ЗАЙВЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Заступник Голови

Національного банку України

_____ С. ХОЛОД
(підпис)

“__” _____ 2019 року
(дата)